

Investeringsbehovet i kommunalt eide vann- og avløpsanlegg fortsetter å øke

For å sikre innbyggerne nok rent drikkevann og forsvarlig rensing av avløpsvann, må norske kommuner de neste 20 årene oppgradere og bygge ny infrastruktur for 332 milliarder kroner. Dette vil medføre kraftig økning i de kommunale vann- og avløpsgebyrene.

Tallene i Norsk Vann-rapport 259/2021 «Kommunalt investeringsbehov for vann og avløp 2021-2040» viser at investeringsbehovet har økt med over 50 milliarder siden 2017, da forrige rapport om temaet ble laget.

Livsviktig infrastruktur

Vann og avløpstjenestene gir oss rent vann i springen og rent vann i naturen. Svikt i vann og avløpstjenestene vil ha store konsekvenser for blant annet helse, miljø og sikkerhet i samfunnet. Uten disse tjenestene stopper Norge opp.

Befolkningsvekst, skjerpede myndighetskrav, klimatilpasning og overvann, styrket sikkerhet samt økt fornyelsestakt på ledningsnett, er utfordringer som driver frem behovet for investeringer.

Infrastrukturen som trengs for å levere gode tjenester innen vann og avløp er svært omfattende, og det er behov for å investere i både nye anlegg og i fornyelse av eksisterende anlegg.

Fornyning og etterslep

Den største andelen av investeringsbehovet er knyttet til ledningsnett for vann og avløp, et nett som utstrakt ville nå 7 ganger rundt ekvator. Ledningsnett bygges ut kontinuerlig, men samtidig er det

stort behov for å bytte ut gamle ledninger, som skaper stadige utfordringer for sikker leveranse av vann og fare for at urensset avløpsvann havner på avveie.

Rapporten er basert på nye og mer presise analyser av den tekniske tilstanden på ledningsnett, aldersfordeling, konsekvenser av klimaendringer, endringer i befolkning og vurderinger av planlagte nyanlegg i årene som kommer. Konklusjonen er at det er behov for å investere 81 milliarder kroner i ledningsnett for vann, og 114 milliarder kroner i ledningsnett for avløp frem mot 2040.

Nøkkeltall for 2019/2020

- Norsk vannbransje produserer rundt 700 millioner kubikkmeter drikkevann årlig.
- 10.000 ansatte i vannbransjen sørger for at vann- og avløpstjenestene fungerer til alle døgnets tider, hele året.
- I snitt bruker hver nordmann ca. 140 liter vann i døgnet. Rundt 10 liter av dette går til drikke og matlaging.
- En gjennomsnittlig norsk husstand betalte i 2019 i sum 9579 kr (inkl. merverdiavgift) for vann- og avløpstjenestene, dvs. 26 kr dagen.
- Drikkevann i springen koster ca. 2 øre per liter, mens vann på flaske i butikken er 1000 ganger dyrere.
- For distribusjon av vann og borttransport av avløpsvann har kommunene ansvar for 49.700 km vannledninger, 37.900 km avløpsledninger og 18.800 km overvannsledninger.

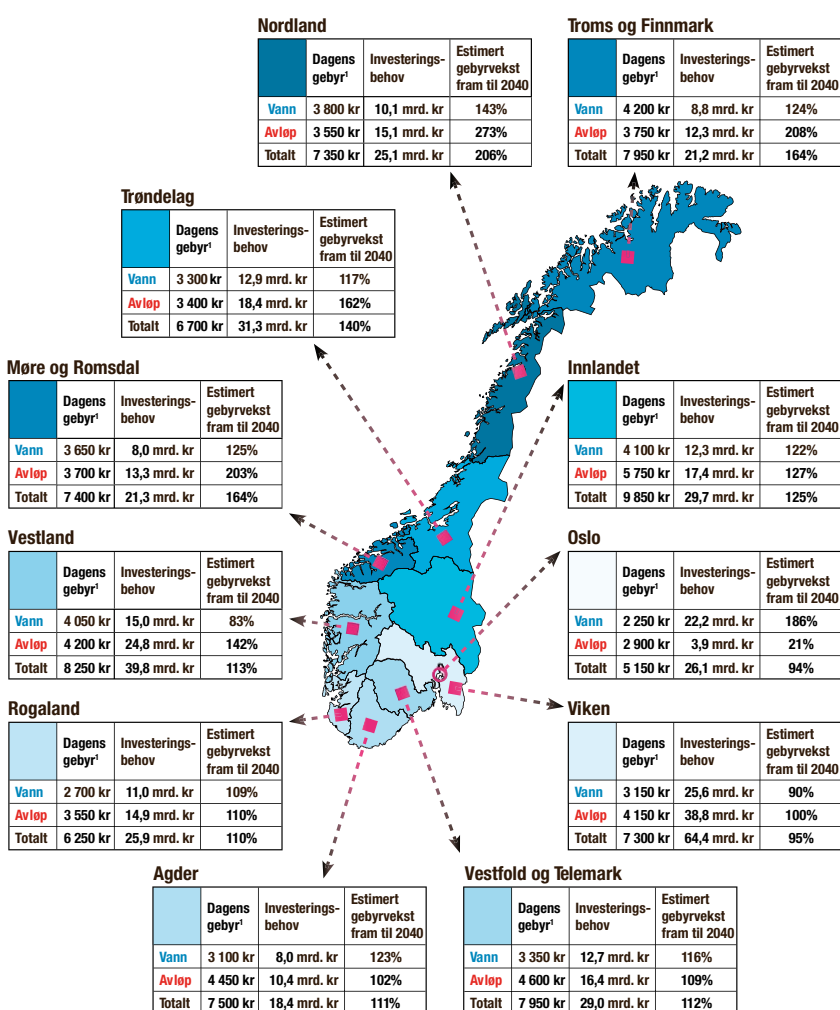
I tillegg må det investeres 65 milliarder kroner i eksisterende og nye vannbehandlingsanlegg, og 72 milliarder kroner i anlegg for avløpsrensing og slambehandling for å oppfylle renskrav og sikre natur og miljø.

Må forvente kraftig gebyrvekst

Økte investeringer vil slå ut i kraftig gebyrøkning for abonnentene. Gjennomsnittlig gebyr for norske husholdninger vil om lag doubles i 2040

fra dagens nivå på 9 500 kroner inkl. mva. til 19 000 kroner. For Nordland, Troms og Finnmark, samt Møre og Romsdal viser rapporten at det kan bli snakk om nærmere tredobling av gebyrene fram mot 2040. Lavest gebyrvekst vil Oslo og Viken ha, der det er mange mennesker å fordele investeringskostnadene på, men også her må innbyggerne belage seg på nær doubling av gebyrene.

Prognose for investeringsbehov og gebyrutvikling fram til 2040

Norsk Vann mener

- 1) Vann- og avløpstjenestene er avgjørende for at samfunnet skal fungere. Kommuner og kommunalt eide vann- og avløpsselskap må foreta nødvendige investeringer som møter utfordringene, slik at investeringsbehovet ikke fortsetter å vokse og kostnadene skyves over på fremtidige generasjoner.
- 2) Investeringene finansieres av innbyggerne gjennom årlige vann- og avløpsgebyrer. For å dempe kostnadsveksten er det viktig med nok kompetanse, god prosjektgjennomføring, smart organisering og samarbeid i bransjen om blant annet standardisering, innovasjon og teknologiutvikling.
- 3) Politikere nasjonalt og lokalt må bidra til en kollektiv satsing på vann- og avløpstjenestene, til beste for innbyggere, næringsliv og miljø. Investeringene vil gi økt verdiskaping og sysselsetting i hele landet, og bidra til det grønne skiftet. Norsk vannteknologi og -kompetanse vil ha et globalt marked.

Norsk Vann er den nasjonale interesseorganisasjonen for vannbransjen. Organisasjonen skal bidra til rent vann og en bærekraftig utvikling av bransjen gjennom å sikre gode rammebetingelser, kompetanseutvikling og samhandling. Norsk Vann eies av norske kommuner,

kommunalt eide selskaper, kommunenes driftsassistanser og enkelte private samvirkevannverk. Norsk Vann representerer 324 kommuner med ca. 98 % av landets innbyggere. En rekke leverandører, rådgivere mv. er tilknyttede medlemmer.

Norsk Vann BA

Vangsvegen 143
2321 Hamar
Telefon: 62 55 30 30
E-post: post@norskvann.no
www.norskvann.no